DÄ□bica, historia, ko□□ci□ł□□

Autor: Pawe□□ Ciechanowicz

Publikujemy materia□□ przygotowany ptrzez Paw□□a Ciechanowicza, przedstawiony na facebooku. https://www.facebook.com/PawelCiechanowic

DÄ□bica
jest wsiÄ□ o metryce □□redniowiecznej. NazwÄ□ zawdziÄ□cza□□a rodowi von Damitz, który wymieniany by□□ jako w□□a□□ciciel ju□ż na pocz. XV w. W XVII w. wie□□ dzieli□□a siÄ□ na 2 czÄ□□□ci: „A" - 4 gospodarstwa bauerskie, 1 zagrodnicze i karczma oraz „B" 15 gospodarstw bauerskich, karczma. W 1694 r. Hans J. Manteuffel sprzeda□□ swojÄ□ czÄ□□□Ä□ „A" Heinrichowi v. Kameke. Przez ca□□y XVIII W. wie□□ wielokrotnie zmienia□□a w□□a□□cicieli (byli to m. in. v. Eickstedt, von. Tilly).W 1804 r. w□□a□□cicielem obu czÄ□□□ci DÄ□bicy staje siÄ□ ponownie przedstawiciel rodu v. Manteuffel - Friedrich.W 2 po□□. XIX w. by□□o tu 39 domów, 30 bud. gospodarczych, szko□□a, mieszka□□o 388 osób. Powierzchnia upraw wynosi□□a ok. 700 ha, hodowano byd□□o (135), owce (620), konie.W 1928 r. dane statystyczne podajÄ□ liczbÄ□ mieszka□□ców - 423 osoby (□□Ä□cznie z fol-warkiem), do wsi nale□ża□□ m□□yn i przybudowanie, 15 gospodarstw indywidualnych (ok. 500 ha).Ko□□ció□□ wzniesiony zosta□□ prawdopodobnie - w 2 po□□. XVII w., co potwierdzajÄ□ dokumentacje konserwatorskie i popularno-naukowe.O wielokrotnej zmianie w□□a□□cicieli Drozdowa w XVIII w. (a to raczej wyklucza fundowanie przez nich ko□□cio□□a) mo□żna przyjÄ□Ä□ XVII-wiecznÄ□ metrykÄ□ .DÄ□bica jest to wie□□ so□□ecka po□□o□żona w pó□□nocnej czÄ□□□ci woj. Zachodniopomorskiego, oddalona ok. 4,5 km na p□□n.-wschód od Rymania. Miejscowo□□Ä□ ulokowana po pó□□nocnej stronie drogi krajowej nr 6 (Szczecin Gda□□sk). SÄ□siednie miejscowo□□ci to: Drozdowo (ok. 5,5 km na N), Leszczyn - bezpo□□rednio na zachód od DÄ□bicy (po obu stronach drogi krajowej). Tereny rolnicze lekko pofa□□dowane, na Ni E od wsi rozciÄ□ga siÄ□ zwarty kompleks lasu mieszanego; w odl. ok. 2 km na W przep□□ywa niewielka rzeka DÄ□bosznica.

Ko□□ció□□
posadowiony po□□rodku dzia□□ki (bli□żej boku wschodniego), orientowany). Przed g□□ównym wej□□ciem (zachodnim) do ko□□cio□□a znajduje siÄ□ krzy□ż misyjny.

Ko□□ció□□ posadowiony po□□rodku dzia□□ki (bli□ej boku wschodniego), orientowany). Przed g□□ównym wej□□ciem (zachodnim) do ko□□cio□□a znajduje siÄ□ krzy□ misyjny.

Posadowienie: ko□□ció□□ osadzony - prawdopodobnie - na kamiennym cokole, tynkowanym, o wys. 20-40 cm nad poziomem gruntu (niweluje lekki spadek terenu w kierunku pó□□nocnym). □ciany: zró□nicowane pod wzglÄ□dem typologicznym i chronologicznym. □ciany d□□ugie ko□□cio□□a (pierwotne) ryglowe z - przypuszczalnie - ceglanym wype□□nieniem pól miÄ□dzyryglowych (w celu jednoznacznego rozpoznania konieczne jest przeprowadzenie bada□□ architektonicznych). Szczytowa □□ciana wschodnia wraz z 5-bocznÄ□ absydÄ□ oraz z zakrystiÄ□ i przedsionkiem murowane z ceg□□y ceramicznej - pochodzÄ□ z okresu przebudowy ko□□cio□□a w 1907 r. Wie□a wyprowadzona czÄ□□□ciowo - z korpusu ko□□cio□□a, o konstrukcji szkieletowej,; s□□upy (o wym. 21 x 20 cm) spiÄ□te ryglami i zastrza□□ami Od zewnÄ□trz wszystkie □□ciany ko□□cio□□a, wie□y i przybudówek odeskowane, z□□Ä□cza oblistwowane. Od wewnÄ□trz □□ciany sali ko□□cielnej, prezbiterium, zakrystii i przedsionka (fot. 9) wyprawione tynkiem wapienno-cementowym na g□□adko i bielone. Stropy: w sali ko□□cielnej wtórny (z okresu przebudowy w 1907 r.), pseudokolebkowy. Koleba w formie pó□□kola, wsparta do□□em na dwóch podciÄ□gach, u□□o□onych na dwóch rzÄ□dach s□□upów z mieczowaniem (krawÄ□dzie ozdobnie sfazowane). Konstrukcja stropu □□Ä□czy siÄ□ wiÄ□□□bÄ□ dachowÄ□. Niewykluczone, □e zosta□□ on wzniesiony na miejscu wcze□□niejszego i przeniesiono tu historyczne wyposa□enie - przede wszystkim renesansowy o□□tarz z 1584 r. Tym samym przypuszczalnymi fundatorami byliby von Manteufflowie. Nie mo□emy siÄ□ oprzeÄ□ w □□ci□□lejszym datowaniu na analizie cech formalnych konstrukcji ryglowej, gdy□ ko□□ció□□ od zewnÄ□trz jest w ca□□o□□ci odeskowany, a od □□rodka otynkowany na g□□adko; w tym celu nale□a□□oby przeprowadziÄ□ specjalistyczne badania architektoniczne. Cechy stylowe wykazuje jedynie wie□a, nawiÄ□zujÄ□ca kszta□□tem he□□mu do form barokowych. W 1907 r. obiekt poddany zosta□□ gruntownemu remontowi i przebudowie. Wówczas to najprawdopodobniej przed□□u□ono ko□□ció□□ w kierunku wschodnim: dobudowano absydÄ□, zakrystiÄ□ i przedsionek, a tak□e zmodyfikowano wiÄ□□□bÄ□ dachowÄ□ (czÄ□□□ciowo wykorzystano stare elementy) i konstrukcjÄ□ stropu.

Do 1945 r. by□□a to □□wiÄ□tynia protestancka, filia ko□□cio□□a w Drozdowie. W 1958 r. obiekt zosta□□ po□□wiÄ□cony p.w. Oczyszczenia NMP, jest ko□□cio□□em filialnym parafii p.w. MB Królowej Polski w Górawinie. Ko□□ció□□ w DÄ□bicy jest to orientowana □□wiÄ□tynia salowa, wie□owa, z 5-bocznÄ□ absydÄ□, o czÄ□□□ciowej konstrukcji ryglowej, bez wyra□nie zaakcentowanych cech stylowych, z elementami zabytkowego wyposa□enia (o□□tarz, ambona).

PodstawÄ□ konstrukcyjnÄ□ stropu stanowiÄ□ krÄ□□□yny , osadzone do□□em w podciÄ□gach, odeskowane i polakierowane od strony sali ko□□cielnej. Nad czÄ□□□ciami bocznymi (przy □□cianach d□□ugich) do belek stropowych i kulawek nabity jest deskowy pu□□ap . W prezbiterium sklepienie ceramiczne
z pseudo□ebrowaniem. W wie□y stropy belkowe nagie; w kruchcie, zakrystii i przedsionku stropy deskowe z trzcinowÄ□ podsufitkÄ□, wyprawione na g□□adko i bielone. WiÄ□□□ba dachowa: wtórna (wykorzystano starsze elementy konstrukcyjne), z okresu przebudowy w 1907 r. Jest to wiÄ□□□ba krokwiowo-jÄ□tkowa z p□□atwiami po□□rednimi, wspartymi na prostych i uko□□nych podporach. Ko□□ce krokwi wsparte zaciosami na p□□atwiach stopowych i osadzone w belkach stropowych. Starsze elementy wiÄ□□□by obrobione "od topora", o du□ych przekrojach: p□□atwie - 23 x 25 cm; widoczne gniazda po wcze□□niejszych po□□Ä□czeniach ciesielskich . Krokwie - z nabitymi, krótkimi przypustnicami - obrobione mechanicznie, co czwarta para spiÄ□te jÄ□tkami. Nad prezbiterium dach w konstrukcji krokwiowo-p□□atwiowej, 5-po□□aciowy; nad zakrystiÄ□ i przedsionkiem 2-po□□aciowe dachy krokwiowo-jÄ□tkowe. He□□m wie□y zestopniowany, o podstawie czworobocznej (o □□amanych po□□aciach), z 8-bocznÄ□ glorietÄ□ (ob. zadeskowanÄ□) i baniastym zwie□□czeniem. Górna czÄ□□□Ä□ he□□mu wie□y utworzona z promienistego uk□□adu krokwi i krótkich pó□□krokwi dajÄ□cych efekt za□□amania, osadzonych do□□em na oczepie □□cian i stÄ□□onych uk□□adem 3 wzd□□u□nych belek z krótkimi przejmami.

Pokrycie dachowe: sali ko□□cielnej, prezbiterium, zakrystii i przedsionka stanowi eternit, na wie□y

cynkowa blacha t□□oczona w □□uskÄ□".Posadzki: wy□□o□żona 8-bocznymi p□□ytkami terakotowymi (sprzed 1945 r.) w kolorze brunatnym, pod □□awkami pod□□oga deskowa. W obrÄ□bie prezbiterium posadzka cementowa, analogiczna w kruchcie i przedsionku. W zakrystii i na emporze pod□□ogi deskowe.

Dwa cmentarze ewangelickie . Przyko□□cielny z poczÄ□tku budowy ko□□cio□□a ,czyli XVII wiek. Drugi ,zgodnie z rozporzÄ□dzeniami w Prusach powsta□□ w XIX wieku z drugiej strony Szczecin Koszalin ,przy jeziorze.

pobrano z zabytek.pl i swojej wiedzy.